

Finansdepartementet

Ekofinrådets möte den 25 maj 2018

Kommenterad dagordning

Enligt den preliminära dagordning som framkom den 8 maj.

1. Godkännande av den preliminära dagordningen
2. (ev.) Godkännande av A-punktlistan

Lagstiftningsöverläggningar

3. Administrativt samarbete på mervärdesskatteområdet
 - Beslutspunkt

Vid mötet ska rådet försöka nå en allmän inriktning om förslaget om ändring i rådets förordning om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri.

Överläggning med skatteutskottet skedde den 6 mars 2018.

Kommissionen presenterade den 30 november 2017 ett förslag om administrativt samarbete på mervärdesskatteområdet. Syftet med förslaget är att skattemyndigheterna ska få effektivare verktyg för att förhindra mervärdesskattebedrägeri i samband med gränsöverskridande handel genom bättre användning av och utbyte av information mellan myndigheter. Förslaget innebär bl.a. möjlighet till gemensamma revisioner, att information i vissa fall ska lämnas till brottsbekämpande myndigheter på EU-nivå, utökat samarbete när det gäller förfaranden med frihet från mervärdesskatt vid import, utökat samarbete mellan skatte- och tullmyndigheter och att arbetet

inom Eurofisc (som är ett nätverk för informationsutbyte mellan medlemsstaternas skattemyndigheter) ska utvecklas och förstärkas genom användning av nya analysverktyg för snabbare analys och utvärdering av bedrägerinätverk.

Huvuddelen av förslagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt (förordningen är direkt tillämplig i medlemsstaterna). Några delar av förslagen föreslås träda i kraft 2020.

Förslagen beskrivs närmare i faktapromemoria 2017/18:FPM32.

De budgetära konsekvenserna är i dagsläget svåra att överblicka men utgångspunkten är att eventuella kostnader för berörda myndigheter ska hanteras inom beslutade ekonomiska ramar.

Förslag till svensk ståndpunkt

Det är nödvändigt att vidta åtgärder för att effektivisera och utvidga bekämpandet av mervärdesskattebedrägerier. Administrativt samarbete och informationsutbyte mellan medlemsstaterna är en viktig del i bedrägeribekämpningen, liksom samarbete mellan myndigheter. En möjlighet till analys och utvärdering av pågående bedrägerier är också av central betydelse. Förslagen som rör effektivare regler för återbetalning och ökad information till företagen underlättar för näringslivet.

4. (ev.) Omvänd skattskyldighet

- Besluts punkt

Vid mötet ska rådet försöka nå en allmän inriktning om förslaget om ändring i mervärdesskattedirektivet vad gäller generell omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt.

Överläggning med skatteutskottet har skett senast den 15 juni 2017. Samråd med EU-nämnden har skett senast den 15 juni 2017.

Det finns enligt EU:s mervärdesskattedirektiv möjlighet att tillämpa omvänd skattskyldighet, dvs. att köparen är skattskyldig för mervärdesskatten i stället för säljaren, på vissa varor och tjänster som är särskilt utsatta för mervärdesskattebedrägerier. Som ett led i att bekämpa mervärdesskattebedrägerier driver ett antal medlemsstater, främst Tjeckien,

frågan om utökad omvänd skattskyldighet. Kommissionen lade i december 2016 fram ett förslag om detta och ordförandeskapet har därefter lagt fram flera kompromissförslag. Kommissionens förslag beskrivs i faktagpromemoria 2016/17:FPM57.

Förslaget togs upp på Ekofin den 16 juni 2017 men medlemsstaterna lyckades inte nå en överenskommelse. Sedan dess har förslaget inte behandlats i rådet.

Något nytt kompromissförslag har inte presenterats. Det förslag som var aktuellt inför Ekofinrådets möte den 16 juni 2017 innebar att en medlemsstat, efter förslag från kommissionen och tillstånd av rådet, får införa omvänd skattskyldighet för alla inhemska leveranser av varor och tillhandahållanden av tjänster som överstiger 10 000 euro per faktura, under förutsättning att följande krav uppfylls:

- medlemsstaten har ett mervärdesskattegap¹, uttryckt som en procentandel av den totala mervärdesskatteskulden, på minst 5 procentenheter över gemenskapens medianvärde för mervärdesskattegapet
- medlemsstaten har en karusellbedrägerinivå² inom sitt totala mervärdesskattegap på mer än 25 procent
- medlemsstaten konstaterar att andra kontrollåtgärder inte är tillräckliga för att bekämpa karusellbedrägerier inom dess territorium (bl.a. genom att redogöra för vilka kontrollfunktioner som tillämpas och varför de inte är effektiva, samt varför administrativt samarbete på mervärdesskatteområdet inte är tillräckligt)
- medlemsstaten konstaterar att de ökade skatteintäkter som beräknas följa av införandet av generell omvänd skattskyldighet överstiger de beräknade totala administrativa bördorna för företag och skattemyndigheter med minst 25 procent

¹ Mervärdesskattegap (VAT Gap) är skillnaden mellan den teoretiska mervärdesskatten, d.v.s. den mervärdesskatt som skulle ha betalats in om reglerna följdes, och den mervärdesskatt som faktiskt betalats in.

² Karusellbedrägeri är en typ av mervärdesskattebedrägeri där samma vara kan säljas och köpas flera gånger mellan olika företag i syfte att undandra mervärdesskatt. Det förutsätter minst tre parter i två olika medlemsstater, varav minst en av parterna är ett företag med avsikt att genomföra bedrägerier. Detta företag gör ett unionsinternt förvärv utan avsikt att redovisa och betala mervärdesskatt. Företaget säljer sedan varorna vidare till ett annat bolag (köparen) inklusive mervärdesskatt. Köparen gör avdrag för ingående mervärdesskatt, den skatt som inte kommer att redovisas och betalas av företaget som genomfört bedrägeriet. Köparen säljer sedan vidare varan till bolaget i det andra landet som sålde varan från första början. Varan kan sedan säljas igen på samma sätt, därav namnet karusellbedrägeri.

- medlemsstaten konstaterar att företag och skattemyndigheter inte kommer att få kostnader till följd av införandet av generell omvänd skattskyldighet som är högre än de som följer av tillämpningen av andra kontrollfunktioner

Åtgärden ska vara tidsbegränsad till den 30 juni 2022.

Om tillämpningen av omvänd skattskyldighet visar sig innebära att bedrägerierna flyttar till andra medlemsstater som inte har infört omvänd skattskyldighet ska kommissionen rekommendera för rådet att tillståndet dras tillbaka. Rekommendationen blir gällande om inte rådet enhälligt beslutar om motsatsen.

I kommissionens ursprungliga förslag fanns möjlighet för en medlemsstat att införa omvänd skattskyldighet om denna medlemsstat delar gräns med en annan medlemsstat som inför omvänd skattskyldighet och det finns en avsevärd risk för att bedrägerierna flyttar till denna medlemsstat till följd av att den andra medlemsstaten inför omvänd skattskyldighet. I det senaste kompromissförslaget från ordförandeskapet har denna möjlighet strukits.

Utgångspunkten är att eventuella kostnader för berörda myndigheter ska hanteras inom beslutade ekonomiska ramar.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen är tveksam till en utökad omvänd skattskyldighet. Kompromissförslaget har dock ett så restriktivt tillämpningsområde att risken för negativa konsekvenser är avsevärt mindre, och är begränsad i tid. Regeringen kan därför, om det bedöms lämpligt ur förhandlingssynpunkt, acceptera förslaget som en åtgärd för att bekämpa bedrägerier.

5. (ev.) Reducerad mervärdesskatt för e-publikationer

- Beslutspunkt

Vid mötet ska rådet försöka nå en allmän inriktning om förslaget om ändring i mervärdesskattedirektivet vad gäller mervärdesskattesatser för elektroniska publikationer.

Överläggning med skatteutskottet har skett senast den 15 juni 2017. Samråd med EU-nämnden har skett senast den 15 juni 2017.

Enligt mervärdesskattedirektivet får medlemsstaterna endast tillämpa reducerade skattesatser på tryckta böcker, tidningar och tidskrifter. Kommissionen presenterade den 1 december 2016 ett förslag om ändring i mervärdesskattedirektivet vad gäller mervärdesskattesatser för böcker, tidningar och tidskrifter. Förslaget innebär att det ska vara möjligt för medlemsstaterna att tillämpa reducerade skattesatser även för elektroniska publikationer. I kommissionens förslag fanns en möjlighet för samtliga medlemsstater att tillämpa reducerade skattesatser som är lägre än den minimiskattesats som finns fastställd i mervärdesskattedirektivet (dvs. lägre än 5 %) eller att bevilja undantag med rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt. Denna möjlighet är enligt det förslag som nu är aktuellt begränsad till de medlemsstater som redan i dag har den möjligheten när det gäller tryckta publikationer. Förslaget beskrivs i faktapromemoria 2016/17:FPM41.

Förslaget togs upp på Ekofin den 16 juni 2017 men medlemsstaterna lyckades inte nå en överenskommelse. Sedan dess har förslaget inte behandlats i rådet.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringens inställning när det gäller skattesatser på mervärdesskatteområdet är att lika produkter ska beskattas på samma sätt. Regeringen stödjer därför ordförandeskapets kompromissförslag.

6. Bankpaketet

- Besluts punkt

Rådet föreslås anta en allmän inriktning för det s.k. bankpaketet, vilket innebär ändringar av tillsynsförordningen, kapitaltäckningsdirektivet, krishanteringsdirektivet, och förordningen för bankunionens resolutionsmyndighet.

Samråd med EU-nämnden om riskreducerande åtgärder inom ramen för arbetet med att stärka bankunionen skedde senast 9 mars 2018. Frågan har tagits upp i finansutskottet för överläggning den 17 januari 2017 och för information senast den 26 oktober 2017.

I november 2016 presenterade kommissionen ett paket med lagstiftningsförslag rörande ändringar och kompletteringar av regelverken om kapitaltäckning och krishantering för banker. Nuvarande regelverk infördes i spåren av finanskrisen 2008. Syftet var bl.a. att stärka det finansiella systemets motståndskraft, minska risken för framtida finanskriser samt minska kostnaderna för skattebetalarna i händelse av en kris. Ändringsförslagen omfattar hela EU, men har även presenterats som en del av de riskreducerande åtgärderna i färdplanen för att fullborda bankunionen. Förslagen har förhandlats sedan januari 2017.

Den del av paketet som rör regelverket om kapitaltäckning innehåller i huvudsak förslag av två slag.

Dels kompletteras det nuvarande regelverket med nya och reviderade globala standarder. Bland annat införs krav på stabil finansiering och bruttosoliditet som idag enbart är rapporteringskrav. Dels föreslås ett antal ändringar i syfte att göra regelverket mer effektivt och ändamålsenligt. En viktig del i detta är att göra regelverket mer proportionerligt genom att minska den administrativa bördan för små banker och små institut. En annan viktig del handlar om utformningen och tillämpningen av de särskilda kapitalkraven som tillsynsmyndigheten kan sätta utöver minimikraven (s.k. pelare 2-krav). De mest centrala delarna i kommissionens förslag avseende pelare 2 handlar om när beslut ska fattas, vilka risker som ska få hanteras i pelare 2, samt detaljerade regler för i vilken omfattning den behöriga myndigheten ska kommunicera sin syn på bankens kapitalbuffertar.

Den del av paketet som rör krishantering avser i huvudsak regler om ett minimikrav på nedskrivningsbara skulder (MREL). Om en bank får problem ska förluster enligt krishanteringsdirektivet bäras av aktieägare och långivare. Det sker genom att värdet på bankens skulder skrivs ned eller konverteras till aktier (s.k. bail-in). För att skuldnedskrivning ska kunna tillämpas krävs att bankerna möter ett minimikrav på nedskrivningsbara skulder, vilket i praktiken innebär ett krav på en minsta mängd av en viss sorts (delvis efterställd) skuld.

Förslaget innebär dels genomförande av ett internationellt överenskommet minimikrav för nedskrivningsbara skulder för globalt systemviktiga banker (TLAC), dels revideringar av EU:s regelverk för minimikrav på

nedskrivningsbara skulder (MREL) i krishanteringsdirektivet, i syfte att harmonisera MREL med de internationellt överenskomna TLAC-reglerna.

Förslagen beskrivs närmare i faktrapomemoria 2016/17:FPM39.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen är positiv till det fortsatta arbetet med att stärka det finansiella systemet i EU och upprätthålla den finansiella stabiliteten.

När det gäller regelverket om kapitaltäckning är regeringen positiv till att en ökad proportionalitet införs i regelverket avseende den administrativa bördan för små institut.

Vidare anser regeringen att det är viktigt att värna medlemsstaternas möjlighet och rättighet att vidta eventuella ytterligare åtgärder som anses motiverade för att säkerställa respektive medlemsstats finansiella stabilitet. Därför är det viktigt att de behöriga nationella tillsynsmyndigheterna kan hantera system- och makrotillsynsrisk i kapitalkraven i tillräcklig utsträckning för att säkerställa den finansiella stabiliteten i landet.

Angående regelverket om krishantering är regeringen positiv till att den internationellt överenskomna standarden TLAC genomförs i EU och att TLAC och MREL genom förslaget tillsammans kommer att utgöra ett enhetligt system. Regeringen anser att det är viktigt att myndigheterna enligt det reviderade regelverket ska kunna ställa tillräckligt höga MREL-krav på instituten och att kraven åtminstone delvis ska kunna bestå av efterställda skulder.

Regeringen förväntar sig att kunna stödja förslaget till allmän inriktning.

7. Övriga frågor

Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster

- Informationspunkt

Ordförandeskapet väntas informera om hur arbetet går med aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster.

Icke lagstiftande verksamhet

8. Rådsslutsatser om 2018 års djupgranskningar och genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna

- Besluts punkt

Ekofinrådet ska anta rådsslutsatser om kommissionens djupgranskningar av makroekonomiska obalanser samt om genomförandet av 2017 års landsspecifika rekommendationer.

Den europeiska terminen och kommissionens landrapporter, i vilka djupgranskningarna ingår, behandlades i EU-nämnden den 9 mars 2018. Finansutskottet informerades den 24 april 2018 om det nationella reform- och konvergensprogrammet, vilket utgör regeringens rapportering inom ramen för den europeiska terminen.

Det makroekonomiska obalansförfarandet för 2018 inleddes i november 2017 då kommissionen publicerade den årliga förvarningsrapporten. I förvarningsrapporten identifierades att djupgranskningar skulle göras för 12 medlemsstater, däribland Sverige, för att avgöra om de hade makroekonomiska obalanser. Av dessa 12 medlemsstater bedömdes 11 ha makroekonomiska obalanser, varav tre länder bedömdes ha alltför stora obalanser. I de landrapporter som kommissionen publicerade den 7 mars 2018 redogör kommissionen för dessa djupgranskningar. Kommissionen bedömer att Sverige fortfarande har makroekonomiska obalanser, som behöver åtgärdas och övervakas, och motiverar detta framför allt med hushållens höga och ökande skuldsättning och att bostadspriserna under en lång period ökat betydligt snabbare än inkomsterna.

I landrapporterna, som utgör den analytiska grunden för de landsspecifika rekommendationerna, redogör kommissionen även för genomförandet av förra årets landsspecifika rekommendationer. Årets landsspecifika rekommendationer väntas publiceras den 23 maj.

I slutsatserna ställer sig Ekofinrådet bakom kommissionens övergripande bedömningar av djupgranskningarna samt av genomförandet av 2017 års landsspecifika rekommendationer. Slutsatserna understryker vikten av transparens vid genomförandet av det makroekonomiska

obalansförfarandet, för att säkerställa medlemsstaternas ägarskap av förfarandet och förfarandets effektivitet.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till rådsslutsatser.

Ett fortsatt fokus på investeringar, genomförandet av strukturreformer och en ansvarsfull finanspolitik är av avgörande betydelse för att säkerställa återhämtningen i Europas ekonomier och bidra till att stärka den långsiktiga tillväxten i EU.

Regeringen och berörda myndigheter följer noga utvecklingen kring hushållens skuldsättning i Sverige och utvecklingen på bostadsmarknaden. Flera åtgärder har genomförts de senaste åren för att minska riskerna, bl.a. amorteringskravet för nya bolånetagare och förstärkningen av Finansinspektionens mandat. Bostadspriserna har också dämpats det senaste halvåret. Det är nu viktigt att utvärdera de åtgärder som har genomförts.

I arbetet med den europeiska terminen är en utgångspunkt för regeringen att fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsstater rörande sysselsättningspolitiken, den ekonomiska politiken (inklusive på skatteområdet), och sociala frågor även fortsättningsvis respekteras.

9. Rådsslutsatser om 2018 års åldranderapport

- Besluts punkt

Ekofinrådet förväntas anta rådsslutsatser angående 2018 års åldranderapport.

Rapporten publiceras vart tredje år och presenteras nu för sjätte gången. 2018 års åldranderapport har inte tidigare behandlats i EU-nämnden. 2015 års åldranderapport behandlades i EU-nämnden den 8 maj 2015.

Rapporten innehåller en uppdaterad analys och framskrivningar av de ekonomiska och budgetära konsekvenserna av den åldrande befolkningen i EU. 2018 års åldranderapport kommer bl.a. att utgöra ett av underlagen för landspecifika bedömningar inom ramen för stabilitets- och tillväxtpakten. Rapporten kommer att följas av en hållbarhetsrapport senare under året.

I förslaget till rådsslutsatser betonas betydelsen av att uppnå målet om sunda offentliga finanser och samtidigt upprätthålla en hög kvalitet i sjukvård och äldreomsorg.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till rådsslutsatser.

Regeringen välkomnar 2018 års åldranderapport. Den åldrande befolkningen utgör en betydande utmaning för de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet inom EU. Regeringen delar bedömningen att det är viktigt med en hög kvalitet i sjukvård och äldreomsorg.

Regeringen stödjer fortsatt analytiskt arbete inom detta område och att en ny rapport tas fram till 2021. Regeringen ser även fram emot kommissionens rapport angående hållbarheten i de offentliga finanserna för EU:s medlemsstater som beräknas bli klar senare i år.

En utgångspunkt för regeringen är att fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsstater rörande sysselsättningspolitiken, den ekonomiska politiken (inklusive på skatteområdet), och sociala frågor även fortsättningsvis respekteras.

10. Övriga frågor

Det finns i skrivande stund inga övriga frågor.